

Dijecezanski muzej u Požegi i Riznica požeške Katedrale, (ur. Ivica ŽULJEVIĆ – Mirjana REPANIĆ-BRAUN), Požeška biskupija, Požega, 2016., 343 str.

U godini 2016. Požeška biskupija tiskala je navedenu monografiju unutar niza *Bibliotheca Ars sacra Posegana*, što je rezultat zajedničkih pregnuća urednika Ivica Žuljevića i Mirjane Repanić-Braun. Riječ je o knjizi koja prikazuje ustanove važne za ostvarivanje poslanja Požeške biskupije, a u kojima su pohranjeni i većim dijelom izloženi predmeti sakralne baštine nastali na tlu Požeške biskupije, a obogaćeni djelima moderne i suvremene hrvatske umjetnosti. Dijecezanski muzej osnovan je u travnju 1999. godine kako bi se očuvala, ali i zaštitila sakralna kulturna baština s područja biskupije, a svečano je otvoren u listopadu 2016. godine. Sastoji se od sakralne zbirke, zbirke moderne i suvremene umjetnosti, etnografske zbirke, grafičke te zbirke plaketa.

Monografiju otvaraju uvodne misli požeškog biskupa Antuna Škvorčevića na hrvatskom i engleskom jeziku pod naslovom »Od zamisli do ostvarenja Dijecezanskog muzeja i Katedralne riznice u Požegi« (5–27) kojima razjašnjava pastoralnu ulogu muzeja i riznice te pripreme za osnutak i utemeljenje samog muzeja. Potom je posvetio pažnju pojedinim zbirka, prikazavši povijest njihova nastanka, a zaokružio je poglavlje pojašnjenjima o evangelizaciji kulturom i evangelizaciji kulture.

Potom slijedi prva od četiriju velikih cjelina, »Dijecezanski muzej Požeške biskupije«, koju otvara rad »Prostorno-oblikovna koncepcija Dijecezanskog muzeja Požeške biskupije« (31–35) u kojem autor Mario Beusan prikazuje prostornu koncepciju interijera muzeja. Drugi je dio te cjeline naslovljen »Zbirka sakralne umjetnosti«. Započinje radom Mirjane Repanić-Braun »Sakralna umjetnost od 17. do 19. stoljeća« (39–87) u kojem daje pregled djela likovne umjetnosti, kiparstva i drvenih relikvijara koji su pohranjeni u muzeju, a koji su datirani od ranonovovjekovnog do modernog doba. Arijana Koprčina u prilogu »Liturgijski predmeti od metala« (89–103) detaljno razlaže dio zbirke koji se odnosi na liturgijsko posuđe, kaleže, pokaznice, relikvije, oltarnu opremu itd. Prvi dio te cjeline zaključila je Jelena Ivoš prikazom liturgijskog ruha, »Liturgijsko ruho« (105–117). Nakon »Zbirke sakralne umjetnosti«, slijedi drugi dio te cjeline »Zbirka moderne i suvremene umjetnosti«, unutar koje Ivanka Reberski u prilogu »Zbirka moderne i suvremene umjetnosti u Dijecezanskom muzeju Požeške biskupije« (121–171) razlaže oblikovanje zbirke navedenih umjetnina, velik broj umjetnika koji su zastupljeni i njihove donacije. Autorica je rad zaključila istaknuvši značaj zbirke.

Druga velika cjelina »Riznica požeške Katedrale« počinje radom Marija Beusana »Oblikovanje interijera Riznice katedrale u Požegi« (175–176) u kojoj je opisana muzeološka koncepcija. Potom Arijana Koprčina u članku »Liturgijski predmeti od metala« (177–186) detaljno raščlanjuje te predmete. Jelena Ivoš razložila je povijest od kraljice Marije Terezije darovanog misnog ruha preko zaklada ili osobno, a potom se osvrnula na liturgijsko ruho katedrale u Požegi, »Liturgijsko ruho dar kraljice Marije Terezije« (187–196). Više informacija o trima izloženim rukopisnim kantulima donosi Nikolina Mandić u radu »Liturgijske knjige« (197–201).

Svi su radovi popraćeni ilustracijama i većim sažetkom na engleskom jeziku.

Posljednje dvije cjeline su katalogi muzeja i riznice obogaćeni za svaki navedeni artefakt slikom i detaljnim opisom potonjega. Treća cjelina »Katalog Dijecezanskog muzeja i Požeške biskupije – izbor« podijeljena je na zbirku sakralne umjetnosti: »Slikarstvo, kiparstvo i drveni relikvijari« (204–230) »Liturgijski predmeti od metala« (231–245) i »Liturgijsko ruho« (246–253) te na zbirku moderne i suvremene umjetnosti »Slikarstvo i kiparstvo« (254–311). Dok je četvrta cjelina »Katalog Riznice požeške Katedrale« podijeljena na »Liturgijski predmeti od metala« (314–326), »Liturgijsko ruho« (327–331) i »Liturgijske knjige« (332–335). Monografija završava »Kazalom imena« (337–341).

Na kraju možemo konstatirati da je riječ o vrijednoj monografiji koja donosi iscrpan pregled zbirki Dijecezanskog muzeja i Riznice požeške Katedrale obogaćen povijesnim informacijama.

Ana Biočić